

1 תקנות הגנת הצומח (יבוא צמחים, מוצרי צמחים, נגעים ואמצעי לזואי), התשס"ט-2009

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 2, 3, 8 ו-19 לחוק הגנת הצומח, התשט"ז-1956 (להלן - החוק), לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת לפי סעיף 9 לחוק, באישור שר האוצר לפי סעיף 39ב לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, באישור ועדת הכספים של הכנסת לפי סעיף 1(ב) לחוק-יסוד: משק המדינה, ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת לפי סעיף 21א(א) לחוק-יסוד: הכנסת, וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

בתקנות אלה -

"אזור" - ארץ, חלק מארץ, כמה ארצות או חלקים מהן;

"אזור חופשי מנגע" - אזור אשר בו לא קיים נגע מסוים או שהוא נמצא תחת בקרה רשמית;

"אמנה בין-לאומית להגנת הצומח" - אמנה להגנת הצומח (ippc) משנת 1997, שפרסם ארגון המזון והחקלאות של האו"ם (fao), ושהופקדה לעיון הציבור בספריית השירותים להגנת הצומח ולביקורת במשרד החקלאות ופיתוח הכפר (להלן - משרד החקלאות) ובאתר האינטרנט שלו;

"ארץ" - מדינה, ובאיחוד של מדינות - כל אחת מהמדינות הכלולות בה;

"ארץ מוצא" - הארץ שממנה נשלח משלוח לישראל;

"ארץ מקור" - הארץ שבה יוצרו או גודלו צמחים, מוצרי צמחים או אמצעי לזואי;

"ארצות אירופה" - כל אחת מאלה: אוסטריה, איטליה, אירלנד, בלגיה, בריטניה, גרמניה, דנמרק, הולנד, לוקסמבורג, נורבגיה, ספרד, פורטוגל, פינלנד, צרפת, שבדיה ושווייץ;

"המנהל" - מנהל השירותים להגנת הצומח ולביקורת במשרד החקלאות או מי שהוא הסמיכו לענין תקנות אלה;

"הסגר לאחר כניסה" - מקום שאליו מועבר משלוח לפי תקנה 8(א)(4);

"הסכם בין-לאומי בדבר צעדים בתברואה והגנת הצומח" - הסכם בין-לאומי בדבר צעדים בתברואה והגנת הצומח (sps) משנת 1994, שפרסם ארגון הסחר העולמי (wto), והופקד לעיון הציבור בספריית משרד החקלאות ובאתר האינטרנט שלו;

"חומר ריבוי" - שתילים, ייחורים, תרביות רקמה, רכב, שורשים, פקעות, בצלים, זרעים, תפטיר או נבגים לגידול פטריות וכל חלק של צמח המיובא לשם ריבוי וגידול;

"טיפול" - פעולה בשיטה מהשיטות הנזכרות בתוספת הראשונה, למניעת חדירת נגעים לישראל;

"יצוא חוזר" - משלוח המיובא לישראל ומיוצא לאחר מכן בלי שנחשף לזיהום או להדבקה על ידי נגעים (re-export);

"מוצר-צמח" - כהגדרתו בחוק ולמעט מוצרים שמוצאם מן הצומח שעברו תהליך של הקפאה בטמפרטורה הנמוכה ממינוס 18 מעלות צלסיוס או קלייה בטמפרטורה העולה על 185 מעלות צלסיוס למשך 15 דקות לפחות;

"מכל" - יחידת אריזה המשמשת ליבוא משלוח;

"מעבדה רשמית" - מעבדה שהוכרה בידי שירותי הגנת הצומח של ארץ המקור או ארץ המוצא, לפי הענין;

דרשה בדיקת מעבדה לאחר הגעת משלוח לארץ, היא תיעשה במעבדת משרד החקלאות או במעבדה אחרת שאישר המנהל;

"מפקח" - מפקח על הצמח כאמור בסעיף 10 לחוק;

"מצע גידול" - כל סוג של חומר שבו זורעים, משרישים או מגדלים צמחים למעט אדמה, חול, קומפוסט וזבל אורגני;

"משלוח" - צמחים, מוצרי-צמחים, נגעים או אמצעי לוואי המועברים מארץ אחת לשניה;

"משלוח במעבר" - משלוח המיובא לישראל לשם העברתו לארץ אחרת כמות שהוא (in transit);

"נגע" - גוף חי או צומח, לרבות חידק, נגיף, פטריה ועשב בר שטבעם לחולל מחלות בצמחים או לגרום להם נזק אחר;

"נגע הסגר" - נגע מן הנגעים המפורטים בתוספת השניה וכל נגע אחר שאינו קיים בישראל או לא התבסס בה;

"נגע מוסווה" - נגע הקיים בצמח ולא פיתח סימני מחלה בו;

"נמל יבוא" - נמלי הים אשדוד, חיפה ואילת, נמל התעופה בן גוריון וכל נמל אחר או אתר כניסה שאישר המנהל לעניין תקנות אלה;

"ספר טיפולים" - ספר המפרט את אופן הטיפול במשלוח, כפי שיעודכן מזמן לזמן בידי המנהל, ושהופקד לעיון הציבור בספריית משרד החקלאות ובאתר האינטרנט שלו;

"צמח מהונדס" - צמח שעבר שינוי בדרך של הנדסה גנטית;

"תחנת הסגר ממשלתית" - מקום המוחזק והמנהל בידי המדינה למטרות גידול ובדיקה של משלוח לפי תקנה 10(ג);

"תעודת בריאות" - תעודת בריאות לצמח כמשמעותה באמנה הבין-לאומית להגנת הצומח;

"תעודת מקור" - תעודה שהנפיק בארץ המקור גורם שהכיר בו המנהל, המעידה על מקור הטובין שבמשלוח.

2. יבוא צמחים מוצרי-צמחים, נגעים ואמצעי לוואי

(א) לא יבא אדם צמח, מוצר-צמח, נגע או אמצעי לוואי אלא אם כן נתקיימו בו הוראות תקנות אלה.

(ב) לא יבא אדם צמח, מוצר-צמח, נגע או אמצעי לוואי אלא ברישיון בכתב מאת המנהל ובהתאם לתנאיו (להלן - רישיון).

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב), המייבא טובין מהמפורטים בתוספת השלישית והרביעית, למעט טובין ביצוא חוזר וטובין המיובאים במטען יד של נוסע, ולמעט צמח מהונדס או מוצר-צמח מהונדס המפורטים בתוספת הרביעית, פטור מרישיון, ובלבד -

(1) שהמייבא טובין מהמפורטים בתוספת השלישית יצרף למשלוח תעודת מקור;

(2) שהמייבא טובין מהמפורטים בתוספת הרביעית ימלא אחר התנאים הקבועים בטור ב' בה, ויצרף למשלוח תעודת בריאות, ובטובין שהם חומר ריבוי גם אישור מגורם בארץ המקור שהכיר בו המנהל, כי הוא אינו צמח מהונדס;

(3) שהמייבא צמחים מהמפורטים בתוספת השלישית והרביעית לא ישתמש בהם למטרת ריבוי אלא אם כן הוצהר על כך בתעודת הבריאות.

3. בקשה לרישיון יבוא

(א) מבקש רישיון יגיש את בקשתו, בכתב, למנהל, לפי טופס שהורה עליו; טופס בקשה לרישיון ניתן לקבל במשרדי השירותים להגנת הצומח ולביקורת במשרד החקלאות בשעות העבודה המקובלות, ובאתר האינטרנט שלו.

(ב) המנהל רשאי לתת רישיון, לסרב לתתו, לבטלו או להתלותו, לכלול בו תנאים, להוסיף עליהם או לשנותם, בהתאם לסיכונים הצפויים לצומח בארץ ורמת ההגנה הנאותה לשמירתו, והכל כמקובל בהסכמים בין-לאומיים; לעניין זה, "הסכמים בין-לאומיים" - האמנה הבין-לאומית להגנת הצומח וההסכם הבין-לאומי בדבר צעדים בתברואה והגנת הצומח.

4. אגרות בקשה לרישיון והעתק רישיון

- (א) עם הגשת בקשה למתן רישיון לפי תקנה 3, ישלם המבקש אגרה כמצוין בתוספת השמינית.
- (ב) לא תשולם אגרה לפי תקנת משנה (א) על בקשה למשלוח טובין שהמנהל נתן בגינם רישיון לפי תקנה 10(ב).
- (ג) בעד מתן העתק רישיון תשולם אגרה כמצוין בתוספת השמינית.
- (ד) המנהל רשאי לפטור מתשלום אגרות בקשה לרישיון והעתק רישיון למשלוח טובין המיועד למוסדות צדקה.

5. תעודת בריאות

- (א) המייבא משלוח, למעט משלוח של טובין המפורטים בתוספת השלישית, יצרף למשלוח תעודת בריאות מקורית של ארץ המקור ויגישה למפקח בנמל היבוא.
- (ב) תעודת בריאות תיערך לפי הדוגמה שבתוספת החמישית המבוססת על הנספח לאמנה הבין-לאומית להגנת הצומח ותישא את חותמו וחתימתו של מי שהסמיך לכך שירות הגנת הצומח של ארץ המקור.
- (ג) המייבא משלוח מארץ מוצא שאינה ארץ המקור יצרף למשלוח, נוסף על תעודת בריאות מארץ המקור, גם תעודת בריאות של ארץ המוצא ערוכה לפי הדוגמה שבתוספת השישית והנושאת את חותמו וחתימתו של מי שהסמיך לכך שירות הגנת הצומח של ארץ המוצא.
- (ד) היתה תעודת בריאות כתובה בשפה שאינה אנגלית, יצרף אליה המייבא תרגום רשמי לשפה העברית או האנגלית.
- (ה) תעודת בריאות תכלול פרטים מלאים ומדויקים בכל הנושאים המפורטים בה ותענה על תנאי הרישיון ותנאי התוספת הרביעית.
- (ו) כל תיקון, תוספת, שינוי או מחיקה בתעודת בריאות יישאו את חותמו וחתימתו של מי שחתם עליה כדין.
- (ז) תעודת בריאות תהא תקפה אם המשלוח נבדק בידי מי שהסמיך לכך שירות הגנת הצומח של ארץ המקור -
- (1) בתוך 14 ימים לפני צאתו, אם הוא מכיל חומר ריבוי וגטיבי, פירות טריים או ירקות טריים, פרחים או צמחי נוי;
- (2) בתוך 30 ימים לפני צאתו, אם הוא מכיל טובין שאינם מפורטים כאמור בפסקה (1), ולמעט משלוח טובין שהם זרעים אשר נבדק בתוך שישה חודשים לפני צאתו.
- (ח) למשלוח המיובא בדואר תצורף תעודת הבריאות במעטפה צמודה לאריזה ועליה יצוין "תעודת בריאות".

6. הודעה על הגעת משלוח

יבואן יודיע למפקח על הגעת משלוח לנמל היבוא לאחר שקיבל הודעה על כך וימסור לו את המסמכים המתייחסים למשלוח.

7. בדיקת משלוח

- (א) לא יתיר מפקח את הכנסתו של משלוח לישראל אלא לאחר שבדק אותו בנמל היבוא ואישר בכתב כי נתמלאו בו הוראות תקנות אלה.
- (ב) יבואן ימציא למפקח את כל המסמכים המקוריים המתייחסים למשלוח ויכינו לבדיקה בצורה ובדרך שיורה המפקח.
- (ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי המפקח, באישור הממונה על המכס, לבצע, בהסכמת היבואן, בדיקת משלוח מחוץ לנמל היבוא; היבואן יעביר משלוח כאמור למקום הבדיקה המוסכם על חשבונו ועל אחריותו.
- (ד) כל עוד לא התיר מפקח את הכנסתו של המשלוח לישראל או אם התיר את הכנסתו לצורך בדיקה כאמור בתקנת משנה (ג), לא יעביר אדם את המשלוח ממקום אחסנתו, לא יפתח את אריזתו ולא יעשה בו כל טיפול, אלא לפי הוראות המפקח.

8. הוראות מפקח לאחר בדיקה

- (א) מצא מפקח שבמשלוח שבדק לא נתקיימו הוראות תקנות אלה או כי המשלוח אינו חופשי מנגעים, או היה לדעתו חשד סביר כי המשלוח נגוע בנגעים מוסווים, רשאי הוא, להורות ליבואן לעשות במשלוח אחד או יותר מאלה:

- (1) להשמידו, כולו או מקצתו, בתוך פרק זמן ובדרך שיוורה עליהם;
- (2) לחטאו, כולו או מקצתו, בתוך פרק זמן ובדרך שיוורה עליהם;
- (3) לבדוק את המשלוח במעבדה רשמית;
- (4) להעבירו להסגר לאחר כניסה ולהחזיקו או לגדלו במקום ובאופן שיוורה עליהם, והמשלוח לא ישוחרר אלא לאחר שנבדק בידי המפקח ונמצא חופשי מנגעים;
- (5) להוציאו אל מחוץ לגבולות המדינה בתוך פרק הזמן ובדרך שיוורה עליהם; לא עשה כן היבואן, רשאי מפקח לבצע בעצמו את הפעולה על חשבון היבואן.
- (ב) מצא מפקח במשלוח שבדק נגע מנגעי ההסגר המפורטים בתוספת השניה או נגע הסגר שעליו הודיע המנהל, יורה ליבואן להשמידו או להוציאו אל מחוץ לגבולות המדינה, בתוך פרק זמן ובדרך שיוורה עליהם; לא עשה כן היבואן, רשאי מפקח לבצע בעצמו את הפעולה על חשבון היבואן.
- (ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב), רשאי המנהל לבקשת יבואן להתיר את כניסת המשלוח, בטיפול ובתנאים שקבע, ובלבד שהמשלוח איננו של חומר ריבוי או צמחי עציץ.
- (ד) לא יורה מפקח על השמדת משלוח לפי תקנה זו אלא אם כן קיימת לדעתו סכנה להתפשטות נגעים, או אם היבואן נמנע מהוצאת המשלוח אל מחוץ לגבולות המדינה בתוך פרק הזמן ובדרך שהמפקח הורה עליהם.

9. אגרת בדיקה

- (א) בעד בדיקת משלוח לפי תקנה 7 תשולם אגרה כמצוין בתוספת השמינית; לעניין זה יראו משלוח כמשלוח הרשום בשטר מטען אחד ונשלח על ידי יצואן אחד ליבואן אחד בישראל.
- (ב) המנהל רשאי לפטור מתשלום אגרת בדיקה משלוח טובין המיועד למוסדות צדקה.

10. יבוא אסור

- (א) לא יבא אדם טובין המפורטים בתוספת השביעית.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי המנהל לתת רישיון לטובין אלה אם הדבר דרוש לצורכי מחקר או פיתוח החקלאות בישראל.
- (ג) נתן המנהל רישיון לפי תקנת משנה (ב), יכניס היבואן את המשלוח לתחנת הסגר ממשלתית או למקום אחר שאישר המנהל ולא יוציאו משם אלא לאחר שנבדק בידי מפקח, נמצא חופשי מנגעים ושוחרר בידי מפקח; היבואן יישא בעלויות הכנסת המשלוח לתחנת ההסגר או המקום כאמור והחזקתו בהם.

11. חופשיות מאדמה, חול, קומפוסט וזבל אורגני

לא יבא אדם משלוח שאינו חופשי מאדמה, חול, קומפוסט וזבל אורגני.

12. חומרי אריזה ושינוע

- (א) לא יבא אדם משלוח באריזה שמקורה בצמח, למעט טחבים מיובשים, כבול, שעם טחון ונסורת שבבית, אלא אם כן קיבל לכך רישיון לפי תקנה 3.
- (ב) לא יבא אדם משלוח שחומרי אריזתו ושינועו אינם חופשיים מנגעים.
- (ג) לא יבא אדם חומר ריבוי וצמחי עציץ אלא בחומרי אריזה חדשים או בחומרי אריזה משומשים שטופלו באופן שאישר המנהל והטיפול יצוין בתעודת הבריאות.
- (ד) לא יבא אדם טובין באריזת עץ אלא אם כן האריזה נושאת את הסימון הקבוע בתקן מספר 15 של האמנה הבין-לאומית להגנת הצומח; לעניין זה, "אריזת עץ" - לרבות משטחי עץ ותמוכות עץ.

13. סימון אריזה

(א) לא יבא אדם משלוח שאריזתו אינה מסומנת באופן המאפשר זיהוי תכולתו וכמותו בנקל.
(ב) נוסף על האמור בתקנת משנה (א), לא יבא אדם משלוח המכיל חומר ריבוי מהונדס אם אריזתו לא סומנה במילים "genetically modified organism".

14. מצע גידול

(א) לא יבא אדם מצע גידול שאינו חופשי מנגעים.
(ב) לא יבא אדם מצע גידול שאינו ארוז באופן המונע את פיזורו בזמן שינועו.
(ג) המייבא מצע גידול יפרט בסימון האריזה את שם היצרן, ארץ המקור ומרכיב המצע.

15. משלוח במעבר

לא יבא אדם משלוח במעבר אלא אם כן המשלוח ארוז, סגור ואטום באופן שימנע את פיזורו.

16. עונשין

מי שהפר הוראת מפקח שניתנה לו בכתב על פי תקנת אלה, דינו - מאסר שישה חודשים.

17. שמירת דינים

(א) אין בהוראות תקנות אלה כדי לגרוע מהוראות כל דין.
(ב) אין בהוראות תקנות אלה לגרוע מן הצורך בקבלת תעודה או אישור לפי פקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], התשמ"ג-1983.

18. ביטול

תקנות הגנת הצומח (יבוא צמחים), התשל"א-1970 (להלן - התקנות הקודמות) - בטלות.

19. תחילה

תחילתן של תקנות אלה 90 ימים מיום פרסומן.

20. הוראת מעבר

רישיונות שניתנו לפי התקנות הקודמות והיו בתוקף ערב תחילתן של תקנות אלה, יראו אותם כאילו ניתנו לפי תקנות אלה.

2 תוספת ראשונה

(תקנה 1 - הגדרת "טיפול")

טיפולים למניעת נגעים

2 תוספת שניה

(תקנת 1 - הגדרת "נגע הסגר" ו-8(ב))

רשימת נגעי הסגר

2 תוספת שלישית

(תקנות 2(ג) ו-5(א))

טובין הפטורים מרישיון יבוא ותעודת בריאות והחייבים בתעודת מקור

2 תוספת רביעית

(תקנות 2(ג) ו-5(ה))

טובין הפטורים מרשיון יבוא והחייבים בתעודת בריאות

2 תוספת חמישית

(תקנה 5(ב))

2 תוספת שישית

(תקנה 5(ג))

3 תוספת שביעית

(תקנות 10(א))

טובין האסורים ביבוא

4 תוספת שמינית

(תקנות 4(א) ו-9(ג))

1. בעד בקשה למתן רשיון ישלם המבקש 62 שקלים חדשים לכל פריט המופיע בבקשה.

2. בעד מתן העתק רשיון ישלם המבקש 62 שקלים חדשים.

3. בעד בדיקת משלוח ישלם היבואן אגרה כדלקמן:

- (1) פירות וירקות טריים - 600 שקלים חדשים;
- (2) צמחי עציץ וחומר ריבוי למעט זרעים, פקעות ובצלים - 740 שקלים חדשים;
- (3) פקעות ובצלים - 910 שקלים חדשים;
- (4) זרעים, למעט תפוחי אדמה לזרעים - 149 שקלים חדשים ועוד 25 שקלים חדשים לכל אצווה; לעניין פסקה זו, "אצווה" - כמות של זרעים בעלי הרכב אחיד ומקור אחיד המהווים חלק ממשלוח;
- (5) תפוחי-אדמה לזרעים - 740 שקלים חדשים;
- (6) זרעים למאכל בצובר - 298 שקלים חדשים ועוד 0.63 שקלים חדשים לכל טון;
- (7) זרעים למאכל שלא בצובר - 600 שקלים חדשים;
- (8) מצע גידול - 600 שקלים חדשים;
- (9) עץ, לרבות שבבים, קליפות ובולים שלמים - 600 שקלים חדשים;
- (10) פרחים קטופים, ענפי קישוט, תבלינים וירקות עלים - 600 שקלים חדשים;
- (11) צמחים, מוצרי צמחים, נגעים ואמצעי לוואי שלא נזכרו במקום אחר בתוספת זו - 600 שקלים חדשים.

י"ד בשבט התשס"ט (8 בפברואר 2009)

שלום שמחון

שר החקלאות ופיתוח הכפר

[1] [ק"ת 6768](#), התשס"ט (25.3.2009), עמ' 670.

[2] התוספת הושמטה.

[3] התוספת הושמטה.

[4] הודעה בדבר האגרות המעודכנות פורסמה לאחרונה [בק"ת 11312](#), התשפ"ד, עמ' 2691.

//